

Despre tinerii de astăzi și morala creștină, precum și despre primenirea lor în Biserică...

Pe tot parcursul vieții pământești trebuie să trăim cu credința și convingerea că în Biserică toți suntem tineri, căci una este vârsta tinereții – cu aspirațiile și asperitățile ei inerente și firești – și altceva înseamnă a fi tânăr și receptiv din punct de vedere spiritual, adică în stare să primești mereu noi impulsuri, care te îmbogățesc și te împlinesc duhovnicește!...

Tinerii vin întotdeauna cu prospețimea și sinceritatea lor în modul de a aborda adevărurile vieții, ceea ce ar putea fi un important ajutor acordat societății pentru a se putea elibera de servituțile dedublării. Puritatea, curăția, sinceritatea, spontaneitatea și curajul tinerilor în analizarea, cu multă obiectivitate și imparțialitate, a problemelor lumii post - moderne pot veni în sprijinul maturilor și al vârstnicilor – care sunt generații rănite de atâtea experiențe negative și dureroase. Aceștia, la rândul lor, i-ar putea apăra pe tineri de a mai trece din nou prin astfel de experiențe!...

Tinerii trebuie să fie chemați să facă parte din viața de zi cu zi a slujirii Bisericii, căci fără ei cu siguranță că multe aspecte ale împlinirii și înaintării misiunii în social, de pildă, s-ar face cu mai multă dificultate!... Ei trebuie să vină la un soroc firesc al existenței în cetatea creștină și-n Biserică, cu un „snop” și un „bucet” de fapte strâns legate cu firul de cicoare al dragostei de Dumnezeu și de semenii și să ni se prezinte ca parte a întregului Ecleziei!...

Tinerii, cu a lor tinerețe spirituală – care trebuie să fie o stare a „duhului” iar nu doar a vârstei, sunt chemați să reevalueze atitudinea apologetic-mărturisitoare și misionară în aceste vremuri de acțiuni prigonitoare, concertate împotriva Bisericii într-un număr mare și variat dintre care amintim câteva cum ar fi: desacralizarea, secularizarea și laxismul religios, arghirofilia și hedonismul precum și iconoclasmul post-modern, cu care ne confruntăm în aceste zile!... Toate acestea duc la înmulțirea păcatului și a patimii, care ajung să fie considerate drept „firești” și „normale” ori ele, de fapt, ne secătuiesc și ne vlăguiesc, din punct de vedere duhovnicesc!... Pentru combaterea acestora este nevoie de canalizarea tuturor energiilor sufletești și trupești ale omului, cu mult discernământ, bineștiind că cei cu care ne luptăm sunt fără de trupuri, răcnind ca un leu căutând pe cine să înghită, și să facem toate acestea convinși fiind că suntem membrii Bisericii lui Hristos, pe care, potrivit asigurărilor Sale, nici porțile iadului nu o vor birui!...

Vorbind, aici, de primenirea duhovnicească a tinerilor în Biserică, ne referim la purificarea noastră duhovnicească ce trebuie să urmeze și să îplinească, în mod integral, învățătura Bisericii lăsată nouă moștenire de către Mântuitorul Iisus Hristos, Care, prin glasul Scripturii și al Sfinților Părinți, ne arată nouă calea (unică și autentică) ce duce la mântuire, parcurgând drumul de la „Chip” la „Asemănare”, adică de la „Biserica luptătoare” spre „Biserica Triumfătoare” a Împărăției celei veșnice a Cerului, care nu este din lumea aceasta (a păcatelor) dar este pentru lumea aceasta (a păcătoșilor)!...

Propovăduirea și mărturisirea noastră nu trebuie să fie una de „ghetou” ci una săvârșită în tot locul și în tot ceasul, cu timp și fără timp, pentru a ajunge la o curățire și o desăvârșire a lăuntrului nostru și al interiorului sufletesc al aproapelui nostru, oricare sau

ori de unde ar fi acesta!.. Zic toate acestea pentru că, mai nou, observ o stare de instaurare a ispitei și a păcatului comodității, a triumfalismului și a autosuficienței, toate fiind mânate de păcatul orgoliilor personale, adică a mândriei și a slavei deșarte!... Energia rămasă după toată răvășirea noastră moral-duhovnicească, o epuizăm prin provocarea și alimentarea patimii curiozității, a vanității, a satisfacerii plăcerilor și a păcatelor de tot felul, după care ajungem la deznădejdea celui prins cu geanta de droguri, ori la cea a sinucigașului – toate acestea din cauza diavolului care a reușit să ne înrobească, din punct de vedere psihic, moral-duhovnicesc, sufletesc și trupesc prin anihilarea pazei asupra celor cinci simțiri!...

Tendențelor bine cunoscute de instituționalizare sau elitism, tinerii creștini trebuie să le opună smerita participare la suferințele, încercările și bucuriile celor mulți, acceptând să aibă puterea, dreapta socoteală și capacitatea de a dori să rămână mereu tineri, pentru a avea interesul și entuziasmul de a fi permanent în comuniune cu oamenii, în și prin Biserică!...

În tot acest răstimp acordat, din bunătate divină, dobândirii mântuirii noastre, trebuie să învățăm foarte multe lucruri, în primul rând că nu suntem niciodată singuri, că Dumnezeu este mereu asupra fiecăruia dintre noi; să învățăm că trebuie să fim recunoscători celor care ne-au învățat, ne-au îndrumat și ne poartă de grijă și să nu-i judecăm pe cei care nu au putut fi alături de noi atunci când aveam nevoie!...

În altă ordine de idei, referindu-mă, în rândurile de mai jos, la relația și raportul tinerilor de astăzi cu morala creștină, aș vrea să precizez faptul că, noi, tinerii, și în general creștinii n-ar trebui să înțelegem problemele de morală ca un scop în sine. Evanghelia are, într-adevăr, un conținut moral, dar moralitatea nu-și este suficientă ei însăși. Putem întreba unde este “moralitatea” atunci când însuși Atotdesăvârșitul Dumnezeu îndură răstignirea? Noi, tinerii, ne răzvrătim adeseori împotriva legilor morale, fiindcă instinctul nostru spiritual trezește în noi dorința de a ne lăsa călăuziți de iubire într-o relație liberă și personală cu Adevărul. Problemele morale trebuie prezentate întotdeauna în așa fel încât acest instinct spiritual să fie favorizat să se dezvolte și nu sufocat, căci un mare scriitor bisericesc a subliniat faptul că *“virtutea există pentru adevăr, nu adevărul pentru virtute”* - Sfântul Maxim Mărturisitorul. Noi înșine trebuie să dăm un exemplu de morală creștină sub toate aspectele ei: poate că, dintr-un anumit punct de vedere, viața noastră este curată, dar suntem noi oare întotdeauna generoși cu cei aflați în nevoi? Ne-am eliberat oare de spiritul agonisiei? Încercăm oare să ne trăim toată viața noastră întru Domnul? Poate că viața noastră este în felul ei “imorală”.

Când discutăm probleme morale, trebuie să ne manifestăm convingerea că, reduce la ele însele, principiile etice n-au valoare veșnică și-ar putea duce la fariseism, la ipocrizie, chiar dacă ar fi înveșmântate într-o terminologie creștină. Există desigur etaloane de comportament proprii vieții creștine - le găsim în Sfânta Scriptură și în învățăturile sfinților - dar, strict vorbind, ele nu sunt etaloane etice; sunt reflectarea vieții dumnezeiești în existent umană. Creștinismul trebuie experimentat nu ca îmbrăcarea unei “cămăși de forță” morale, ci ca *“trăirea pleneră a vieții dumnezeiești, a iubirii dumnezeiești, a atotadevărului dumnezeiesc”*. Desigur, trebuie să ne luăm în serios păcatele morale și să nu subestimăm primejdiile sufletești, spirituale, la care ne expun, dar nu trebuie să înțelegem moralitatea în termenii păstrării unei conștiințe confortabile în această lume, ori a păstrării unei reputații intacte în ochii celorlalți, ci în termenii de

mântuire (scopul vieții creștine este dobândirea vieții veșnice; în relație și comuniune cu Dumnezeu, scopul este dobândirea mântuirii persoanei umane).

Noi, tinerii, suntem aproape de Evanghelie prin aversiunea și disprețul față de ipocrizie și față de mulțumirea de sine. Hristosul care ne va atrage este cel care i-a certat pe evrei, pe farisei pentru fățarnicia și ipocrizia lor. Trebuie să înțelegem păcatul într-un mod autentic ortodox. Păcatul este judecat prin *pierderea harului* pe care îl suferim când ne depărtăm de la izvorul voinței dumnezeiești. Acceptăm autoritatea canoanelor, învățăturilor și principiilor bisericești, dar când vedem un tânăr care refuză să accepte îndrumările ei s-ar putea să trebuiască să-i îngăduim aceluia să redescopere autoritatea spirituală a Bisericii prin experiența lui personală; adeseori nu există altă cale, deși ea poate fi dureroasă.

Relaxarea moravurilor în zilele noastre este o mare ispită pentru noi tinerii, și nu numai. Societatea noastră este mult prea permisivă și ușuratică. Toate perversiunile sunt acceptate și justificate, iar faptul de-a rămâne credincios căii lui Iisus Hristos este foarte posibil să fie văzut și el ca o “perversiune”. Noi știm și purtăm aceasta în mintea și inima noastră și totuși nu-i mai puțin adevărat că ispita de a părăsi credința creștină însăși influențată fiind de tot felul de curente venite de oriunde și de fapt de nicăieri - este mai puternică și mai gravă, și că trebuie să fim foarte atenți atunci când avem de-a face cu astfel de tineri. De exemplu, adeseori o relație păcătoasă se naște pentru că inima cuiva e deja relativ indiferentă la chemarea lui Hristos făcută fiecăruia personal. Când încercăm să îndreptăm pe cineva trebuie să încercăm să venim la miezul problemei, și atunci când înfruntăm problemele de ordin moral ce ne privesc pe noi tinerii, trebuie să avem grijă să păstrăm ordinea priorităților. Avem nevoie de mult tact și discernământ când experimentăm idei noi, și nu trebuie să ne creăm problemă mai mari numai pentru că, de teamă, pierdem din vedere esențialul.

Mulți dintre tinerii care se droghează astăzi se răzvrătesc împotriva prea multor reguli și obiceiuri în care ei nu mai văd niciun sens profund sau se răzvrătesc împotriva principiilor și învățăturilor sănătoase dar prezentate și chiar impuse într-o manieră cu totul deficitară, adică ostilă. O broșură publicată recent de către guvernul britanic în legătură cu abuzul de droguri, constată că cea mai bună măsură preventivă împotriva drogurilor este o relație bună între tineri, mai ales între adolescenți și părinți, bazată pe comunicare, deschidere și încredere reciprocă.

În cazul unor dileme de ordin moral, tinerii trebuie să se roage, să continue acest lucru și să caute cât mai devreme cu putință sfatul unui preot duhovnic. Părinții trebuie și ei să se roage și să urmeze sfatul duhovnicului. Nu trebuie neglijate nici prietenii curate și sincere. De fapt, atât preotul duhovnic cât și părinții trebuie abordați ca niște prieteni - dar și invers.

Aș vrea să subliniez ca o constatare, că multe dintre problemele pe care tinerii le ridică preoților și educatorilor trebuie să fie discutate cu tinerii înșiși. Dacă despre toate aceste probleme se vorbește în mod firesc și din timp acasă, adolescentul de pildă, este pregătit pentru hotărârile ce le va avea de luat. Cel mai adeseori însă, din nefericire, problemele sunt de obicei ridicate abia când s-a creat deja o barieră între generații. Ar fi de dorit ca pe măsură ce copiii se apropie de vârsta adolescenței să înceapă să discute cu părinții despre ispitele cu care se vor confrunta mai târziu.

Ca o concluzie, aș dori să subliniez faptul că, în calitate de adulți creștini, trebuie să arătăm pentru tinerii noștri aceeași dragoste ca aceea a fiului risipitor, care, este de fapt

a lui Dumnezeu însuși. Să ne deschidem brațele spre a-i îmbrățișa la piept cu dragoste pe fiii noștri, chiar dacă și-ar lua moștenirea și-ar pleca într-o țară îndepărtată unde ar risipi-o în păcat.

Întâlnim, deseori, foarte multe categorii de tineri: unii smeriți, alții orgolioși sau nerăbdători, unii foarte entuziaști alții foarte timizi, cu prejudecăți ori fără, și fiecare vine cu viața sa personală și cu o anumită personalitate la care noi (acolo unde este cazul) suntem chemați să contribuim la încreștinarea, la catehizarea, la împlinirea sau la desăvârșirea acesteia, având convingerea fermă că toți vor dobândi - în timp - ceva comun, și anume dragostea pentru Iisus Hristos și pentru aproapele, dragoste care trebuie să se materializeze în fapte concrete. Pot părea cuvinte mari, însă credem că fiecare dintre cei care aspiră la înfăptuirea și împlinirea acestui deziderat sacru păstrează mereu rugăciunea pe care o spunem ca un salut: „Doamne Ajută!”

Acum, în încheierea acestui articol, voi afirma și susțină că, cu toții suntem pelerini pe fața acestui pământ și, iată, ne-am oprit, în aceste zile și vremuri, la tinerii, mereu alții, care vor prelua pe mai departe activitățile și acțiunile Bisericii și vor crește și ei, așa cum am crescut și noi, vor zâmbi și ei așa cum am zâmbit și noi, vor (de)săvârși mereu noi și folositoare fapte, și, astfel, societatea creștină ori încreștinată va avea în viitor familii credincioase și monahi adevărați; rugându-ne ca toate să se întâmple cu voia lui Dumnezeu și cu nădejdea că vor fi spre mântuire!...

Stelian Gomboș